

před novo in najstrahovitnešo revolucijo in uže lani se je začela glasiti, ko so zaporedom ljuti socialisti napadali nemškega cesarja, italijanskega in španskega kralja, ruske ministre. Tako je človeštvo v 300 letih zašlo do brezna in propada, iz katerega žuga vstati še prej nezaslišano ba barstvo. Lutovci in Kalvinci so zavrgli cerkvene zapovedi, libe alci so se lotili deset božjih zapovedi in odpravili posebno 1., 2., 3., 6., deloma tudi 7. in 8. Toda socialisti ne marajo ne za cerkvene, ne za božje zapovedi, in ljudje so po tem takem polagoma zgubili ne samo sv. Cerkvu, Jezusa Kristusa, Boga, ampak so tudi zabredli tako, da rušijo narurne podlage človeške družbi!

Ali nimamo tukaj nobenega pomočnika več? Gotovo, da imamo; sv. katoliška Cerkva je ta pomočnik. Vendar tako, kakor je sedaj po libe ralnih postavah zvezana in v paragrafe raznih, jenemu blagodušnemu uplivu nasprotujočih, postav vkljenjena, ne more ničesar zdatnega opraviti. Zato so pa ravno sedaj, ko mnogo ljudi čuti nevarnost socializma, jeni najvišji pastir, sv. oče papež Leon XIII. povzdignili svoj svarilni glas. Na sv. den pretečenega leta, ko so obhajali spomin na rojstvo Tistega, ki je ljudem pripravil pravi mir, objavili so velevažno pismo do vseh nadškofov in škofov celega sveta. V pismu razlagajo v prejasni in veličastni besedi uzroke nesreč, v katerih se človeštvo nahaja in katere mu še pretijo, ali ob enem tudi kažejo, da zamore sv. katoliška Cerkva edina pa tudi gotovo vsem pomagati, ako se njej privoščiti potrebne svobode! Pismo je neizmerno važno, podučilno in spodbudljivo tako, da ga bodemo prihodnjč začeli tudi bralcem „Slov. Gosp.“ objavljati. Rečeno pa bodi v pojasnilo, da se bo pismo samo leži razumevalo!

Zakaj je g. dr. Radaj govoril zoper potrdenje svoje in g. J. Fluherja volitve!

Ko smo novi poslanci prišli v Gradec in imeli 2. sejo dne 25. sept. 1878. je deželni odbornik Paierhuber poročal, kako sta volilca Miha Nasko in Franc Soršak tožbo vložila pri okrajnej sodnji v Slov. Bistrici zoper Jurija Mlakarja, Janeza Šerbelja in Mat. Razgoršeka, potem pri mariborskej sodnji zoper Jakoba Rataja, Roterja in Marčiča, češ da so ti volilne glase kupovali in prodavali. Iz volilnega zapisnika bilo je pa razvidno, da so samo Šerbelj, Razgoršek in Rataj volilni možje, drugi zatoženci so se kupovanja in prodavanja glasov baje le udeležili. Akoravno pa zoper kandidata dr. Radaja in Janeza Fluherja tožba ničesar ne omenja, je vendar bil sprejet nasvet g. Paierhuberja ter se je sklenolo volitve še ne potrditi, ampak reč preiskavati. Res 8. okt. potem se oglasi zopet g. Paierhuber in poročá, da je vsa sodnijska preiskava v Slov. Bistrici bila zapstoj in brez uspeha; mariborska sodnja pa je rekla, da se je pri njej tožba vložila, kako je

baje posestnik Jakob Rataj moževoma Roterju in Marčiču nekaj obečal dati, če ga izvolita za volilnega moža za srenjo Bistričko pri Lembahu, zoper dr. Radaja in Fluherja se pa ne toži in ne leti noben sum na nju, kakor da bi se kupovanja in prodavanja volilnih glasov bila udeležila. Kajti v pismenej tožbi se berejo sledeče besede: „Kdo je pa Jakobu Rataju naročil, naj si ta kupi častvolilnega moža, to nam ni znano, (Soršaku in Naskotu! Čudno, zakaj sta pa tedaj tožit šla, če nista ničesar vedela? Ured.) to pa dobro vemo, da je Jakob Rataj pri volitvi glasoval za dr. Radaja in g. Fluherja“. (Kar je se vé bil poglavitni greh! Ured.) Na to je g. Paierhuber nasvetoval, naj se volitev dr. Radaja in g. Fluherja potrdi. Ali zoper tako potrdenje sem jaz ugovarjal iz sledečih uzrokov: uže kmalu sprva zoper volitev samo ni nihče ugovarjal. Soršak in Nasko ugovarjala sta le zoper nekatere volilne moževe, ki so meni in g. Fluherju dali svoje glase. Vkljub temu deželni zbor volitve ni potrdil, ampak sklenil preiskavati. Preiskava še ni bila dognana in opetno poročilo g. Paierhuberjevo zboru ni povedalo nič novega, ampak le to, da so nekateri volilni možje zarad kupovanja in prodavanja volilnih glasov v sodnijskej preiskavi. To pa meni ni bilo dosti, da bi se sedaj volitev potrdila; kajti tako bi našim slovenskim in vseskozi poštenim volilcem vendar sum ostal, do so morebiti vendarle glase kupovali in prodavali. Jaz sem bil prepričan, da je vse le nesramno natolcevanje, vendar treba je bilo da rešim čast svojih volilcev. In hvala Bogu nisem se varal v poštenosti slovenskih volilcev. Kakor je „Slov. Gospodar“ v štey. 2. od 9. jan. poročal, se je dolženje naših volilcev, kakor bi ti bili glase kupovali in prodavali, pri obema sodnjama, pri slov. bistričkej in mariborskej, kot nerazumno in torej izmišljeno pokazalo, volilci Šerbelj, Razgoršek in Rataj so nedolžni, vseskozi pošteni. Sedaj je poštenost slovenskih volilcev jasna in očitna, deželni zbor pa zamore pri bližnjem zborovanju izvolitev dr. Radaja in g. Fluherja častno potrditi.

Dr. Franc Radaj
poslanec.

Gospodarske stvari.

Umno gospodarstvo pri živinorejstvu.

Zadnja leta je število prebivalcev po mestih in trgih tudi pri nas znatno poskočilo: Dunaj u. pr. šteje z okolico vred več kakor 7 milijon. Gradec nad 100.000 ljudi. Ti povzijejo največ vsakojakega mesa, to dela meso drago, živinorejstvo pa kot vedno bolj koristen oddelek kmetijstva. Lepa živina najde vselej in povsod kupa, včasih jako dobrega. Zato moramo skrbeti, da živinorejo kolikor mogoče povzdignemo in dobiček sami zaslužimo, namesto, da bi ga nam drugi pu-